

Sygn. akt VII U 1314/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: protokolant sądowy Marcin Kamionowski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 marca 2015 r. w Warszawie

sprawy T. N. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek

na skutek odwołania T. N. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 28 kwietnia 2014 r., znak: (...)

- oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 11 czerwca 2014 r. (data prezentaty) ubezpieczony **T. N. (1)** wniósł do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydział Prac i Ubezpieczeń Społecznych, odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 28 kwietnia 2014 r. znak: (...), w której określono jego zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (należność główna – 656,09 zł oraz odsetki liczone na dzień 28 kwietnia 2014 r. w kwocie – 41,00 zł), z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne (należność główna – 261,73 zł oraz odsetki liczone na dzień 28 kwietnia 2014 r. w kwocie – 16,00 zł) oraz z tytułu składek na Fundusz Pracy (należność główna – 54,58 zł oraz odsetki liczone na dzień 28 kwietnia 2014 r. w kwocie – 0,00 zł).

W uzasadnieniu odwołania, T. N. (1) podniósł, iż organ rentowy nie zapewnił mu możliwości prawidłowego udziału w postępowaniu administracyjnym. Z uwagi na powyższe ubezpieczony wniósł o uchylenie w całości zaskarżonej decyzji (odwołanie k. 2).

W odpowiedzi na odwołanie złożonej w dniu 4 lipca 2014 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą ubezpieczony był obowiązany do opłacania należnych składek na ubezpieczenie społeczne za każdy miesiąc prowadzenia działalności gospodarczej bez uprzedniego wezwania w odpowiednim terminie i w odpowiedniej wysokości, jednak z tego obowiązku się nie wywiązywał, co spowodowało powstanie zadłużenia na jego koncie. Organ rentowy, podkreślił, iż pismem z dnia 7 października 2013 r. zawiadomił płatnika o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości

należności, natomiast pismem z dnia 7 listopada 2013 r. poinformowano go o zakończeniu postępowania. ZUS podnosił nadto, iż w obydwu pismach zawarto informację o uprawnieniach przysługujących ubezpieczonemu w związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym. W wyniku rozliczenia konta ubezpieczonego stwierdzono zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne oraz na Fundusz Pracy.

Organ rentowy podkreślił, iż odwołujący na żadnym etapie postępowania nie kwestionował faktu istnienia zadłużenia, natomiast jego zarzuty dotyczące niezapewnienia stronie udziału w postępowaniu, są całkowicie niezasadne (odpowiedź na odwołanie k. 4-4v).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony T. N. (1) od dnia 1 października 2009 r. rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej pod firmą (...), nazwa skrócona: (...), NIP (...). W związku z rozpoczęciem prowadzenia powyższej działalności odwołujący dokonał zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek opłacania składek ubezpieczeniowych powstał dla T. N. (1) w dniu rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej tj. od dnia 1 października 2009 r. i jest aktualny do chwili obecnej albowiem ubezpieczony kontynuuje wykonywanie działalności gospodarczej (...)(dane z internetowego systemu Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej dla działalności o nr NIP (...)).

W związku ze stwierdzeniem zaległości, w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, płatnika T. N. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...), za sierpień 2013 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. pismem z dnia 7 października 2013 r. powiadomił ubezpieczonego T. N. (1) o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy. W treści zawiadomienia organ rentowy w oparciu o dyspozycję art. 50 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, wezwał płatnika składek, w charakterze strony do złożenia w terminie 7 dni pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów. Korespondencja została doręczona płatnikowi składek za pośrednictwem dorosłego domownika, T. N. (2), w dniu 18 października 2013 r. Następnie pismem z dnia 7 listopada 2013 r., doręczonym płatnikowi składek w dniu 19 listopada 2013r. T. N. (1) został powiadomiony o zakończeniu postępowania wyjaśniającego. W treści zawiadomienia organ rentowy pouczył ubezpieczonego, iż na zasadzie art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, został mu wyznaczony siedmiodniowy termin, liczony od dnia otrzymania pisma, na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów w sprawie określenia wysokości należności na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne i Fundusz Pracy. (zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego – akta ZUS).

W toku postępowania Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że ubezpieczony nie uiścił składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne i na Fundusz Pracy za sierpień 2013 r. oraz nie złożył w sprawie żadnych wyjaśnień w zakresie powstałego na jego koncie ubezpieczeniowym zadłużenia.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wydał w dniu 5 listopada 2013 r., decyzję znak: (...), na mocy której określił wysokość zadłużenia ubezpieczonego T. N. (1) z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na kwotę 656,09 zł wraz z należnymi odsetkami w kwocie 41,00 zł, ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 261,73 zł wraz z należnymi odsetkami w kwocie 16,00 zł oraz na Fundusz Pracy na kwotę 54,58 zł (decyzja w aktach rentowych – brak numeracji kart).

Od powyższej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. T. N. (1) wniósł odwołanie do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, inicjując tym samym niniejsze postępowanie.

W toku postępowania odwołujący T. N. (1) został pouczony o możliwości zajęcia stanowiska, złożenia wniosków dowodowych, celem ustalenia powstałego na jego koncie zadłużenia, bądź jego braku.

Pomimo pouczenia strony odwołującej o prawach przysługujących jej w toku procesu, T. N. (1) nie zajął merytorycznego stanowiska w sprawie. Odwołujący nie stawił się również na posiedzeniu Sądu w dniu 24 marca 2015 r., na którym miał być słuchany w charakterze strony. Natomiast pełnomocnik organu rentowego, obecny na rozprawie, podtrzymał swoje stanowisko zajęte w sprawie, wnosząc o oddalenie odwołania. Wskazał, iż nie prawdą jest, że odwołujący nie był należycie poinformowany o toczącym się postępowaniu administracyjnym. Zdaniem pełnomocnika ZUS, T. N. (1) był informowany zarówno o wszczęciu jak i zakończeniu postępowania oraz o prawach jakie mu przysługują.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zawartych w aktach sprawy oraz w aktach rentowych, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, a ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego. Zdaniem Sądu powyżej wskazane dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają oraz tworzą spójny stan faktyczny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie T. N. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział z dnia 28 kwietnia 2014r. znak (...) nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści przepisu art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U z 2009 r. nr 205, poz. 1585 ze zm.) obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnemu i rentowemu podlegają osoby fizyczne, które na terenie Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Jednocześnie zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 4 tej ustawy obowiązkowi ubezpieczeniem emerytalnemu i rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność – od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania jej wykonywania, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Stosownie zaś do treści art. 32 ww. ustawy do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców, ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Ponadto stosownie do treści art. 36 wymienionej ustawy, każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, natomiast osoba, w stosunku do której wygasł tytuł do ubezpieczeń podlega wyrejestrowaniu z tych ubezpieczeń. Zgłoszenie do ubezpieczeń oraz zgłoszenie wyrejestrowania płatnik składek jest zobowiązany złożyć w terminie 7 dni od daty zaistnienia tego faktu.

Przepis art. 46 ust. 1 ww. ustawy stanowi, iż płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Nadto, stosownie do treści art. 47 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca – dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;
- 2) do 5 dnia następnego miesiąca – dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca – dla pozostałych płatników.

Z dokumentów zawartych w aktach sprawy wynika jednoznacznie, iż odwołujący prowadził działalność gospodarczą w spornym okresie. Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające zarówno w postępowaniu administracyjnym, jak również w niniejszym postępowaniu odwoławczym doprowadziło Sąd Okręgowy do przekonania, iż za sporny okres odwołujący nie uiszczał należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych — mimo, iż podlegał tym ubezpieczeniom z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy podkreśla w szczególności, że w postępowaniu administracyjnym, ubezpieczony był informowany o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek oraz wysokości stwierdzonego zadłużenia. W piśmie zatytułowanym: zawiadomienie o wszczęciu postępowania, organ rentowy pouczył ubezpieczonego w oparciu o art. 50 § 1 k.p.a. o możliwości złożenia w terminie 7 dni, pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek. Również w piśmie zatytułowanym zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego, organ rentowy pouczył ubezpieczonego w oparciu o art. 10 § 1 k.p.a. o możliwości wypowiedzenia się w terminie 7 dni w kwestii zebranych dowodów i materiałów w sprawie określenia należności z tytułu nieopłaconych składek.

Sąd Okręgowy wskazuje, że zgodnie z treścią wskazanego art. 50 § 1 k.p.a., organ administracji publicznej może wzywać osoby do udziału w podejmowanych czynnościach i do złożenia wyjaśnień lub zeznań osobiście, przez pełnomocnika, na piśmie lub w formie dokumentu elektronicznego, jeżeli jest to niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy lub dla wykonywania czynności urzędowych. Stosownie natomiast do treści art. 10 § 1 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy uznał, iż organ rentowy prawidłowo prowadził postępowanie administracyjne. Zakład Ubezpieczeń Społecznych umożliwił T. N. (1) wypowiedzenie się w kwestii nieopłaconych składek, złożenie wyjaśnień w terminie 7 dni od dnia odebrania korespondencji organu rentowego, na etapie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, jak również w korespondencji zawierającej zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego. Sąd dokonując analizy postępowania będącego podstawą wydania zaskarżonej decyzji, miał na uwadze, iż zarówno pierwsze jak i drugie zawiadomienie o kolejnych etapach postępowania w sprawie nieopłaconych składek, zostało skutecznie doręczone T. N. (1), za pośrednictwem pełnoletniego domownika- T. N. (2), zamieszkującego pod adresem do korespondencji wskazanym przez płatnika składek w dokumentacji akt rentowych. T. N. (1) natomiast na żadnym etapie postępowania administracyjnego, nie włączył się aktywnie do wyjaśnienia organowi rentowemu kwestii spornych, nie negował faktu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie wskazanym w treści zawiadomień, a następnie w spornej decyzji. Ubezpieczony nie złożył żadnych wniosków dowodowych, wyjaśnień, pozwalających Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych na poczynienie odmiennych ustaleń na podstawie zebranego materiału dowodowego, a w konsekwencji wydanie decyzji stwierdzającej wysokość zadłużenia płatnika składek. Składając odwołanie od decyzji stwierdzającej wysokość zadłużenia podkreślał, iż wniosek o uchylenie zaskarżonej decyzji jest uzasadniony ze względu na nie zapewnienie prawidłowego sposobu udziału w postępowaniu (a więc z powodu naruszenia art. 10 § 1 k.p.a.). W ocenie Sądu Okręgowego, stanowisko odwołującego jest całkowicie bezzasadne. Organ rentowy dokonał wszelkich czynności umożliwiających stronie czynny udział w postępowaniu administracyjnym. Sąd Okręgowy w oparciu o stanowisko Sądu Apelacyjnego w Olsztynie, zwanym w wyroku z dnia 19 grudnia 2013 r. w sprawie sygn. akt II SA/01 1045/13, zważył, iż zarzut naruszenia art. 10 § 1 k.p.a. może odnieść skutek tylko wtedy, jeżeli strona wykaże, że zarzucane uchybienie uniemożliwiło jej dokonanie konkretnych czynności procesowych. Warunkiem sine qua non uchylenia decyzji z powodu naruszenia przepisów postępowania jest bowiem wykazanie, że takie naruszenie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. W niniejszej sprawie uchybienie proceduralne na które powołuje się strona odwołująca nie miały miejsca, a wobec powyższego T. N. (1) nie mógł wykazać, że organ rentowy ograniczył go w dokonaniu jakiegokolwiek czynnościach procesowej.

Sąd dostrzegł na etapie niniejszego postępowania odwoławczego, bierną postawę odwołującego, dochodzącego jak wskazał w treści odwołania — uchylenia zaskarżonej decyzji. T. N. (1) zobowiązany do uzupełniania braków formalnych odwołania poprzez uzasadnienie wniosków, zawartych w odwołaniu, powtórzył jedynie bezzasadne

twierdzenia o niezapewnieniu mu czynnego udziału w sprawie przez organ rentowy. Odwołujący wezwany, nie stawiał się na terminie rozprawy, ani również nie złożył żadnych wniosków dowodowych.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, zwraca uwagę, że stosownie do dyspozycji art. 232 Kodeksu postępowania cywilnego, a także do zasady wyrażonej w art. 6 Kodeksu cywilnego to na odwołującym spoczywał ciężar dowodu, że należne składki opłacił lub nie był zobowiązany do opłacenia ich we wskazanej wysokości – szczególnie w sytuacji, gdy organ rentowy wykazał wydrukami z konta oraz dokumentami rozliczeniowymi zaległości w tych należnościach. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi zawartym w wyroku z dnia 7 października 2013 r. w sprawie sygn. akt III AUa 27/13, podzielanym przez tutejszy Sąd Okręgowy: z chwilą wniesienia odwołania (T. N. (1)-na gruncie niniejsze sprawy) stał się stroną procesu, a organ rentowy jej przeciwnikiem procesowym. Podporządkowanie się obowiązującym w procesie cywilnym zasadom, w tym zasadzie kontrydiktoryjności, wymaga, aby strony powoływały dowody na poparcie swych twierdzeń, albowiem sądy ustalają fakty na podstawie dowodów. Bierność w tym zakresie nie zobowiązuje sądów do poszukiwania dowodów z urzędu, gdyż w myśl zasady kontrydiktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach. To strony są dysponentem toczącego się postępowania dowodowego i to one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Powyższe jasno wynika z art. 3 k.p.c., który wskazuje, że to na stronach spoczywa obowiązek dawania wyjaśnień co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i przedstawiania dowodów na ich poparcie.

Mając powyższe na uwadze całokształt materiału dowodowego, Sąd doszedł do przekonania, iż odwołujący nie udowodnił podniesionych przez niego twierdzeń o ograniczeniu jego czynnego udziału w postępowaniu administracyjnym. Pouczony o prawie udowodnienia swoich twierdzeń w postępowaniu sądowym, nie przedstawił jakichkolwiek wniosków dowodowych, a przede wszystkim nie kwestionował na żadnym etapie postępowania administracyjnego jak też sądowego wysokości stwierdzonego w decyzji zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy czy też samej okoliczności prowadzenia działalności gospodarczej spornym okresie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz powołanych powyżej przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych orzekł jak w wyroku.